

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

19. září 2013 *

„Volný pohyb osob — Svoboda usazování — Volný pohyb služeb Směrnice 2005/36/ES — Uznávání odborných kvalifikací — Povolání zubního lékaře — Zvláštnost a odlišnost od povolání lékaře — Společná odborná příprava“

Ve věci C-492/12,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí a předběžné otázky na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Conseil d'État (Francie) ze dne 19. října 2012, došlým Soudnímu dvoru dne 5. listopadu 2012, v řízení

Conseil national de l'ordre des médecins

proti

Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche,

Ministre des Affaires sociales et de la Santé,

za přítomnosti:

Conseil national des chirurgiens-dentistes,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda senátu, J. Malenovský, U. Löhmus, M. Safjan (zpravodaj)
a A. Prechal, soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Conseil national de l'ordre des médecins J. Barthelemym, avocat,
- za Conseil national de l'ordre des chirurgiens-dentistes F. Thiriezem, avocat,
- za francouzskou vládu D. Colasem, jakož i N. Rouam a F. Gloaguen, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: francouzština.

- za českou vládu M. Smolkem, jako zmocněncem,
- za Irsko E. Creedon, jako zmocněnkyní,
- za Evropskou komisi H. Støvlbækem a H. Tserepa-Lacombe, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací (Úř. věst. L 255, s. 22), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1137/2008 ze dne 22. října 2008 (Úř. věst. L 311, s. 1, dále jen „směrnice 2005/36“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Conseil national de l'ordre des médecins (Národní lékařská komora, dále jen „CNOM“) a ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche (ministr vysokoškolského vzdělávání a vědeckého výzkumu) na straně jedné, a ministre des Affaires sociales et de la Santé (ministr sociálních věcí a zdravotnictví) na straně druhé, za přítomnosti Conseil national de l'ordre des chirurgiens-dentistes (Národní stomatologická komora), vedlejšího účastníka řízení, ve věci legality vyhlášky ze dne 31. března 2011 stanovící seznam kvalifikačního vzdělávání a úpravu diplomů odborné přípravy v oboru zubního lékařství (JORF ze dne 19. dubna 2011, s. 6854, dále jen „sporná vyhláška“).

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Směrnicí 2005/36 byla zrušena směrnice Rady 78/686/EHS ze dne 25. července 1978 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci zubních lékařů obsahující opatření k usnadnění účinného výkonu práva usazování a volného pohybu služeb (Úř. věst. L 233, s. 1), směrnice Rady 78/687/EHS ze dne 25. července 1978 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se činností zubních lékařů (Úř. věst. L 233, s. 10), jakož i směrnice Rady 93/16/EHS ze dne 5. dubna 1993 o usnadnění volného pohybu lékařů a vzájemného uznávání jejich diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci (Úř. věst. L 165, s. 1).
- 4 Bod odůvodnění 22 směrnice 2005/36 zní takto:

„Všechny členské státy by měly uznat povolání zubního lékaře jakožto zvláštní povolání, které se liší od povolání lékaře bez ohledu na to, zda má specializaci v oboru odontostomatologie. Členské státy by měly zajistit, aby odborná příprava zubních lékařů zaručila, že získali dovednosti potřebné pro prevenci, diagnostiku a léčbu anomálií a nemocí zubů, úst, čelistí a souvisejících tkání. Odbornou činnost zubního lékaře by měli vykonávat držitelé dokladu o dosažené kvalifikaci zubního lékaře stanoveného v této směrnici.“

5 Článek 21 této směrnice týkající se zásady automatického uznávání stanoví:

„1. Každý členský stát uznává doklady o dosažené kvalifikaci zajišťující přístup k odborným činnostem lékaře se základní odbornou přípravou a odborného lékaře, zdravotní sestry a ošetřovatele odpovědných za všeobecnou péči, zubního lékaře, odborného zubního lékaře, veterinárního lékaře, farmaceuta a architekta uvedené v příloze V bodech 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 a 5.7.1, které splňují minimální požadavky na odbornou přípravu uvedené v článcích 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 a 46, a za účelem přístupu k odborným činnostem a jejich výkonu přiznává těmto dokladům na svém území stejné účinky, jaké mají doklady o dosažené kvalifikaci, které sám vydává.

[...]

7. Členské státy sdělí Komisi znění právních a správních předpisů, které přijmou s ohledem na vydávání dokladů o dosažené kvalifikaci v oblasti, na niž se vztahuje tato kapitola. [...]

Komise zveřejní tuto informaci v *Úředním věstníku Evropské unie* s uvedením označení přijatých členskými státy pro doklady o dosažené kvalifikaci a případně subjektu, který tyto doklady vydává, průvodních osvědčení a příslušných profesních označení uvedených v příloze V bodech 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 a 5.7.1.“

6 Článek 24 odst. 2 zmíněné směrnice týkající se základní lékařské odborné přípravy stanoví:

„Celková doba základní lékařské odborné přípravy zahrnuje nejméně šest let studia nebo 5500 hodin teoretické a praktické výuky na vysoké škole nebo pod dohledem vysoké školy.

[...]“

7 Článek 25 směrnice 2005/36 týkající se specializované lékařské odborné přípravy má následující znění:

„1. Přijetí na specializovanou lékařskou odbornou přípravu je podmíněno dokončením a potvrzením šestiletého studia v rámci programu odborné přípravy uvedeného v článku 24, v jehož průběhu získal uchazeč o odborné vzdělání náležitě základní lékařské znalosti.

2. Specializovaná lékařská odborná příprava zahrnuje teoretickou a praktickou výuku na vysoké škole nebo ve fakultní nemocnici nebo případně v zařízení zdravotní péče schváleném k tomuto účelu příslušnými orgány nebo subjekty.

Členské státy zajistí, aby minimální délka oborů specializované odborné přípravy uvedených v příloze V bodě 5.1.3 nebyla kratší než délka stanovená v uvedeném bodu. Odborná příprava se uskutečňuje pod kontrolou příslušných orgánů nebo subjektů. Zahrnuje osobní účast lékaře – uchazeče o odborné vzdělání na činnosti a povinnostech dotyčných zařízení.

[...]

4. Členské státy podmíní vydání dokladu o dosažené kvalifikaci v odborném lékařství získáním dokladu o dosažené kvalifikaci v oblasti základní lékařské odborné přípravy uvedeného v příloze V bodě 5.1.1.

[...]“

- 8 Článek 34 směrnice 2005/36, který se týká základní lékařské odborné přípravy v oboru zubního lékařství, stanoví:

„1. Přijetí na základní lékařskou odbornou přípravu v oboru zubního lékařství předpokládá získání diplomu nebo osvědčení, které opravňuje k dotyčnému studiu na vysokých školách a vyšších vzdělávacích zařízeních s uznanou vysokoškolskou úrovní v členském státě.

2. Celková doba základní lékařské odborné přípravy v oboru zubního lékařství zahrnuje nejméně pět let řádné teoretické a praktické výuky předmětů vyjmenovaných v příloze V bodě 5.3.1 na vysoké škole, ve vyšším vzdělávacím zařízení s uznanou vysokoškolskou úrovní nebo pod dohledem vysoké školy.

[...]

3. Základní lékařská odborná příprava v oboru zubního lékařství zaručí, že dotyčná osoba získala tyto znalosti a dovednosti:

- a) přiměřené znalosti z oborů, na nichž je založena činnost zubního lékaře, a řádné pochopení vědeckých metod, zejména zásad měření biologických funkcí, hodnocení vědecky prokázaných skutečností a analýzy údajů;
- b) přiměřené znalosti o anatomii, fyziologii a chování zdravých a nemocných jedinců a o vlivu přírodního a sociálního prostředí na zdravotní stav lidí, pokud mají tyto znalosti vztah k zubnímu lékařství;
- c) přiměřené znalosti o stavbě a funkci zubů, úst, čelistí a souvisejících tkání, zdravých i nemocných, a o jejich vztahu k obecnému zdravotnímu stavu a fyzické a sociální pohodě pacienta;
- d) přiměřené znalosti klinických oborů a metod, které poskytují komplexní přehled o anomáliích, kazech a nemocích zubů, úst, čelistí a souvisejících tkání a o preventivní, diagnostické a terapeutické stomatologii;
- e) přiměřené klinické zkušenosti získané pod vhodným dohledem.

Toto vzdělání musí poskytnout dovednosti nezbytné pro veškeré činnosti prevence, diagnostiky a léčby anomálií a nemocí zubů, úst, čelistí a souvisejících tkání.“

- 9 Článek 35 této směrnice týkající se specializované lékařské odborné přípravy v oboru zubního lékařství stanoví:

„1. Přijetí na specializovanou lékařskou odbornou přípravu v oboru zubního lékařství zahrnuje řádné ukončení a potvrzení pětiletého teoretického a praktického studia v rámci vzdělávání podle článku 34 nebo získání dokladů podle článků 23 a 37 [týkajících se nabytých práv].

[...]

3. Členské státy podmíní vydání dokladu o dosažené kvalifikaci odborného zubního lékaře získáním dokladu o základní lékařské odborné přípravě uvedeného v příloze V bodě 5.3.2.“

- 10 Článek 36 zmíněné směrnice upravuje výkon odborných činností zubního lékaře takto:

„1. Pro účely této směrnice se odbornými činnostmi zubních lékařů rozumějí činnosti uvedené v odstavci 3 a vykonávané pod profesními označeními uvedenými v příloze V bodě 5.3.2.

2. Povolání zubního lékaře je založeno na odborné přípravě v oboru zubního lékařství podle článku 34 a představuje zvláštní povolání, které se liší od povolání lékaře a odborného lékaře. Výkon činností zubního lékaře vyžaduje získání dokladu o dosažené kvalifikaci uvedeného v příloze V bodě 5.3.2. Držitelé těchto dokladů o dosažené kvalifikaci se považují za rovné osobám, na něž se uplatňuje článek 23 nebo 37.

[...]“

- 11 Příloha V směrnice 2005/36, týkající se uznávání na základě koordinace minimálních požadavků na odbornou přípravu, stanoví doklady o dosažené kvalifikaci v oblasti základní lékařské a zubolékařské odborné přípravy.
- 12 Mezi názvy specializovaných lékařských studijních programů uvedenými v bodě 5.1.3 zmíněné přílohy se uvádí zejména „[d]entální, ústní a maxilofaciální chirurgie (základní lékařská a zubolékařská odborná příprava)“, která předpokládá ukončení a potvrzení základního cyklu studia lékařství (článek 24) a kromě toho ukončení a potvrzení základního cyklu studia zubního lékařství (článek 34)“. Na doklady o dosažené kvalifikaci v oblasti specializované lékařské odborné přípravy se vztahuje režim uznávání týkající se devíti členských států, jmenovitě Belgického království, Spolkové republiky Německo, Irsko, Kyprské republiky, Lucemburského velkovévodství, Maďarska, Maltské republiky, Finské republiky a Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku.
- 13 Kromě vzdělávání v oboru „[d]entální, ústní a maxilofaciální chirurgie (základní lékařská a zubolékařská odborná příprava)“ zmiňuje bod 5.1.3 přílohy V směrnice 2005/36 rovněž vzdělávání v oboru „maxilofaciální chirurgie (základní lékařská odborná příprava)“. Co se týče Francouzské republiky, tato příloha stanoví název „[c]hirurgie maxillo-faciale et stomatologie“ (maxilofaciální chirurgie a stomatologie).
- 14 Co se týče dokladů o základní lékařské odborné přípravě v oboru zubního lékařství, je v bodě 5.3.2 zmíněné přílohy uveden titul „chirurgien-dentiste“ (zubní lékař-chirurg) jakožto profesní označení používané ve Francii.
- 15 Co se týče dokladů o kvalifikaci v oblasti odborné přípravy zubních lékařů, bod 5.3.3 přílohy V směrnice 2005/36 obsahuje rubriku nadepsanou „[ú]stní chirurgie“. V tomto ohledu jsou uznávána takováto označení v šestnácti členských státech, mezi nimiž se neuvádí Francouzská republika.
- 16 Tato příloha v bodě 5.3.1 upřesňuje rovněž studijní program pro zubní lékaře, zejména týkající se lékařsko-biologických předmětů a předmětů z všeobecného lékařství. K těmto předmětům patří zejména anatomie, embryologie, histologie včetně cytologie, fyziologie, biochemie (nebo fyziologická chemie), patologická anatomie, obecná patologie, farmakologie, mikrobiologie, preventivní lékařství a epidemiologie, radiologie, všeobecná chirurgie, vnitřní lékařství včetně dětského lékařství, otorinolaryngologie, dermatovenerologie a anesteziologie. Anesteziologie a sedativa v zubním lékařství, speciální chirurgie, speciální patologie a odontologická radiologie patří k předmětům přímo souvisejícím se zubním lékařstvím zařazeným do zmíněného studijního programu.

Francouzské právo

- 17 Článek R. 4127-70 code de la santé publique (zákoník veřejného zdravotnictví) má následující znění:
„Každý lékař je v zásadě oprávněn provádět veškeré diagnostické, prevenční a léčebné úkony. Nesmí však, s výjimkou mimořádných okolností, zahajovat léčbu nebo v ní pokračovat, ani vystavovat předpisy v oblastech, jež se vymykají jeho znalostem, zkušenostem a prostředkům, jež má k dispozici.“

18 Článek R. 4127-204 zmíněného zákoníku stanoví:

„Zubní lékař nesmí v žádném případě vykonávat své povolání za podmínek, jež by mohly ohrozit kvalitu péče a provedených zákroků, jakož i bezpečnost pacientů. Zejména musí přijmout veškerá opatření, nebo uložit jejich provedení svým pomocným personálem nebo svými asistenty, k zabránění přenosu jakýchkoli onemocnění.“

S výjimkou mimořádných okolností nesmí provádět úkony, ošetření nebo vystavovat předpisy v oblastech, které se vymykají jeho odborným schopnostem nebo materiálním možnostem, jež má k dispozici.“

19 Článek L 634-1 code de l'éducation (zákoník o vzdělávání), ve znění článku 43 zákona č. 2009-879 ze dne 21. července 2009 (JORF ze dne 22. července 2009, s. 12184), stanoví:

„Třetí dlouhý cyklus studia zubního lékařství nazývaný *internat en odontologie* (odborná praxe praktikanta v oboru zubního lékařství) je prostřednictvím celostátního výběrového řízení přístupný studentům, kterým bylo potvrzeno absolvování druhého cyklu studia zubního lékařství.“

Studenti, kteří jsou po absolvovaném výběrovém řízení jmenováni „*internes en odontologie*“ (praktikanti v oboru zubního lékařství) se mohou zúčastnit kvalifikačních kursů třetího cyklu, jejichž seznam stanoví ministr vysokoškolského vzdělávání a ministr zdravotnictví. Volba vzdělávacího programu a univerzitní kliniky, kde budou tyto kvalifikační kursy probíhat, závisí na pořadí, v němž se student umístil ve výběrovém řízení na odbornou praxi praktikanta.

Po potvrzení platnosti tohoto třetího cyklu a obhájení diplomové práce obdrží praktikanti kromě státního diplomu doktora zubního lékařství též diplom, v němž je uvedena dosažená kvalifikace.

[...]“

20 Článek 9 dekretu č. 2011-22 ze dne 5. ledna 2011 o organizaci třetího dlouhého cyklu studia zubního lékařství (JORF ze dne 7. ledna 2011, s. 447) stanoví:

„Seznam kursů kvalifikačního vzdělávání třetího dlouhého cyklu studia zubního lékařství je stanoven vyhláškou ministra vysokoškolského vzdělávání a ministra zdravotnictví. Určité kursy kvalifikačního vzdělávání mohou být společné pro lékařství a zubní lékařství.“

21 Článek 1 sporné vyhlášky stanoví:

„Seznam kursů kvalifikačního vzdělávání, jež vedou k vydání diplomů o odborném vzdělání, do nichž se mohou zapsat studenti v rámci třetího dlouhého cyklu studia zubního lékařství, je stanoven takto:

- diplom o dosažení odborného vzdělání v oboru ústní chirurgie, společná odborná příprava pro lékařství a zubní lékařství;
- diplom o dosažení odborného vzdělání v oboru zubní a obličejové ortopedie;
- diplom o dosažení odborného vzdělání v oboru ústního a zubního lékařství.“

22 Článek 3 této vyhlášky stanoví:

„Praktikanti, kteří získali odpovídající pořadí ve výběrovém řízení, jež opravňuje k účasti v třetím dlouhém cyklu studia zubního lékařství, jsou připuštěni k zápisu pro získání diplomů o odborném vzdělání v oboru zubního lékařství zmíněných v článku 1 této vyhlášky.“

V případě, že se jedná o kursy kvalifikačního vzdělávání společné pro zubní lékařství a lékařství, jsou k zápisu připuštěni též praktikanti v oboru lékařství, kteří získali odpovídající pořadí v celostátním výběrovém řízení, jež opravňuje k účasti v třetím dlouhém cyklu studia lékařství.“

- 23 Součástí teoretického přípravy v oboru ústní chirurgie popsané v příloze sporné vyhlášky je zejména vzdělávání v oboru periapikální chirurgie a odontogenních i neodontogenních čelistních cyst, preprotetická a implantátová chirurgie, studium benigních nádorových onemocnění, onemocnění slinných žláz, jakož i ortodontické a ortognathické terapie.
- 24 V téže příloze se stanoví, že tento univerzitní kurs zahrnuje zejména praktickou přípravu v trvání nejméně tří semestrů na specializovaném zubolékařském pracovišti a tří semestrů na specializovaném pracovišti maxilofaciální chirurgie. Podle ustanovení článku R. 4127-70 a článku R. 4127-204 code de la santé publique mohou jak lékaři se specializací ústní chirurgie, tak i zubní lékaři se specializací ústní chirurgie legálně provádět obvyklým způsobem veškeré úkony příslušející k této specializaci, aniž porušují stavovské předpisy.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 25 CNOM podala ke Conseil d'État žalobu na neplatnost sporné vyhlášky z důvodu překročení pravomoci, zejména proto, že tato vyhláška je neslučitelná se směrnicí 2005/36, konkrétně s jejími články 24, 25 a 36. Conseil national de l'ordre des chirurgiens-dentistes vstoupil do původního řízení jakožto vedlejší účastník na podporu ministrů, kteří přijali tuto vyhlášku.
- 26 Sporná vyhláška zavádí společnou kvalifikační odbornou přípravu určenou pro studenty třetího cyklu *internes en odontologie* a studenty třetího cyklu *internes en médecine*, jež vede k získání diplomu o odborném vzdělání v oboru ústní chirurgie.
- 27 Ve své žalobě podané k předkládajícímu soudu se CNOM dovolává žalobního důvodu vycházejícího z toho, že článek 9 dekretu č. 2011-22 a sporná vyhláška přijatá na základě uvedeného článku jsou neslučitelné s ustanoveními směrnice 2005/36, jelikož učební předměty, jež se vyučují v rámci nového vzdělávání třetího cyklu přístupného jak studentům lékařství, tak i studentům zubního lékařství, patří k lékařským oborům ve smyslu zmíněné směrnice a že zavedení třetího cyklu společného vzdělávání vytváří společné povolání pro lékaře a zubní lékaře.
- 28 Podle názoru předkládajícího soudu schopnosti doložené diplomem z ústní chirurgie zavedeným spornou vyhláškou spadají jak do lékařských oborů, tzn. stomatologie a maxilofaciální chirurgie, tak i do oborů zubolékařských.
- 29 Podle téhož soudu, vzhledem k počátečnímu vzdělávání studentů zubního lékařství a ke skutečnosti, že tito studenti vybraní k přípravě na získání uvedeného diplomu získávají doplňující vzdělání v lékařských oborech, CNOM nemůže tvrdit, že se zákonodárce dopustil zjevně nesprávného posouzení, když měl za to, že studenti zubního lékařství mohou během *internat* nabýt lékařských vědomostí potřebných k provádění úkonů, pro něž jsou školeni.
- 30 Předkládající soud však uvádí, že vzhledem k článku 36 směrnice 2005/36 vychází povolání zubního lékaře ze zubolékařského vzdělání podle článku 34 téže směrnice a představuje samostatné povolání odlišné od povolání lékaře, nezávisle na tom, zda získal specializaci. Odpověď na žalobní důvod předložený CNOM tak závisí jednak na otázce, zda směrnice 2005/36 dovoluje členskému státu zavést společné kvalifikační vzdělávání, jež vede k tomu, že lékaři a zubní lékaři vykonávají činnost v témže oboru, jednak na otázce, zda je ustanovení této směrnice týkající se oborů příslušejících k lékařství třeba chápat tak, že zcela nebo zčásti zahrnují vzdělávání v ústní chirurgii podrobně popsané v příloze sporné vyhlášky.

31 Za těchto podmínek se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Brání požadavek specifičnosti povolání zubního lékaře obsažený v článku 36 směrnice 2005/36 [...] vytvoření postgraduálního odborného vzdělávání společného studentům lékařství a zubního lékařství?
- 2) Musí být ustanovení směrnice [2005/36] o specializacích oboru lékařství chápána tak, že vylučují, aby takové obory, jako jsou obory vyjmenované v bodě [23 tohoto rozsudku], byly zahrnuty do vzdělávání v oboru zubního lékařství?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 32 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být směrnice 2005/36 vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát vytvořil specializované vzdělávání v oboru ústní chirurgie, jako je to, o něž se jedná v původním řízení, společně osobám, které získaly diplom zubního lékaře, a osobám, které dokončily pouze základní lékařské vzdělání.
- 33 V tomto ohledu je třeba uvést, že směrnice 2005/36 jasně rozlišuje mezi povoláním zubního lékaře a povoláním lékaře (ohledně směrnic 78/686 a 78/687 viz rozsudek ze dne 29. listopadu 2001, Komise v. Itálie, C-202/99, Recueil, s. I-9319, bod 51, jakož i usnesení ze dne 17. října 2003, Vogel, C-35/02, Recueil, s. I-12229, bod 33).
- 34 Podle čl. 36 odst. 2 směrnice 2005/36 je povolání zubního lékaře založeno na odborné přípravě v tomto oboru a představuje zvláštní povolání, které se liší od povolání lékaře a odborného lékaře. Výkon činností zubního lékaře vyžaduje získání dokladu o dosažené kvalifikaci uvedeného v příloze V bodě 5.3.2. směrnice 2005/36, kterým je v případě Francie státní diplom doktora dentální chirurgie.
- 35 Věc v původním řízení se však netýká podmínek přístupu k povolání, k jehož výkonu požaduje směrnice 2005/36 ukončenou základní odbornou přípravu zubního lékaře, ale podmínek přístupu ke specializované praxi v oboru ústní chirurgie.
- 36 Co se týče specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání, je třeba konstatovat, že vzhledem k čl. 25 odst. 1 a čl. 35 odst. 1 směrnice 2005/36 přijetí na specializovanou lékařskou odbornou přípravu a specializovanou lékařskou odbornou přípravu v oboru zubního lékařství zahrnuje řádné ukončení a potvrzení studia v rámci cyklu základní lékařské odborné přípravy, popř. základní odborné přípravy zubního lékaře.
- 37 Pokud cyklus specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání vytvořený členským státem odpovídá svým názvem některé ze specializací vyjmenovaných pro tento stát v bodě 5.1.3 nebo 5.3.3 přílohy V směrnice 2005/36 v oblasti lékařství nebo zubního lékařství, nelze do takovýchto kursů přijmout osoby, které nevlastní doklad o základní lékařské odborné přípravě nebo doklad o základní odborné přípravě zubního lékaře, nebo pokud tak stanoví tato příloha, oba tyto doklady.
- 38 Pokud však členský stát vytvoří specializované kursy kvalifikačního vzdělávání, které svým názvem neodpovídají některé ze specializací, jež jsou vyjmenovány v příloze V směrnice 2005/36 a nezjednávají právo na vydání dokladu zmiňovaného v této příloze, tato specializace nepředstavuje odbornou přípravu ve smyslu článků 25 a 35 této směrnice, takže tato směrnice neupravuje podmínky připuštění ani obsah takto vytvořené odborné přípravy.

- 39 Za uvedených podmínek směrnice 2005/36 nebrání tomu, aby specializované kursy kvalifikačního vzdělávání, jejichž název neodpovídá názvu specializací, které jsou vyjmenovány v příloze V, byly přístupné jak osobám, které ukončily pouze základní lékařskou odbornou přípravu, tak i osobám s dokončenou a potvrzenou pouze základní odbornou přípravou zubního lékaře.
- 40 S ohledem na směrnici 2005/36 však takovéto specializované kursy kvalifikačního vzdělávání, jež nejsou uvedeny ve zmíněné příloze V, nemohou – jelikož nesplňují podmínky stanovené v článku 24 nebo článku 34 této směrnice ohledně základní lékařské odborné přípravy nebo základní odborné přípravy zubních lékařů – vést k vydání dokladu o odborné přípravě lékaře se základní odbornou přípravou nebo dokladu o odborné přípravě zubního lékaře se základní odbornou přípravou.
- 41 Směrnice 2005/36 totiž brání tomu, aby osoba, která nevlastní doklad o základní lékařské odborné přípravě, vykonávala povolání lékaře, popřípadě tomu, aby osoba, která nevlastní doklad o základní odborné přípravě zubního lékaře, vykonávala povolání zubního lékaře.
- 42 Co se týče názvů specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání v oblasti lékařství a zubního lékařství, je třeba uvést, že v případě Francouzské republiky není v příloze V směrnice 2005/36 uveden žádný název, pokud jde o specializované kursy kvalifikačního vzdělávání v dentální, ústní a maxilofaciální chirurgii (základní lékařská odborná příprava a odborná příprava zubních lékařů), anebo o odbornou přípravu v oboru ústní chirurgie. Názvy „maxilofaciální chirurgie a stomatologie“ i „stomatologie“ jsou však jakožto specializované lékařské kursy kvalifikačního vzdělávání uvedeny ve zmíněné příloze ve vztahu k tomuto členskému státu.
- 43 Z toho vyplývá, že specializace v „ústní chirurgii“, jako je ta, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, svým názvem neodpovídá specializacím vyjmenovaným v příloze V směrnice 2005/36 pro Francouzskou republiku.
- 44 Vzhledem k těmto úvahám je na první otázku třeba odpovědět, že směrnice 2005/36 musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát vytvořil cyklus specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání jak v oblasti lékařství, tak i zubního lékařství, jejichž označení neodpovídá označením vyjmenovaným pro tento členský stát v příloze V této směrnice. Takovéto specializované kursy kvalifikačního vzdělávání mohou být přístupné jak osobám, které ukončily toliko základní lékařskou odbornou přípravu, tak i osobám s dokončenou a potvrzenou pouze základní odbornou přípravou zubního lékaře.
- 45 Vnitrostátní soud musí ověřit:
- zda zmíněné specializované kursy kvalifikačního vzdělávání nevedou – jelikož nesplňují podmínky stanovené v člácích 24 a 34 zmíněné směrnice ohledně základní lékařské odborné přípravy a základní odborné přípravy zubních lékařů – k vydání dokladu o dosažené kvalifikaci lékaře se základní odbornou přípravou nebo dokladu o dosažené kvalifikaci zubního lékaře se základní odbornou přípravou a
 - zda doklad vydaný po ukončení zmíněných specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání neopravňuje k výkonu základního povolání lékaře nebo zubního lékaře osoby, jimž nebyl vydán doklad o dosažení kvalifikace lékaře se základní odbornou přípravou, popř. zubního lékaře se základní odbornou přípravou.

Ke druhé otázce

- 46 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být směrnice 2005/36 vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby studijní předměty spadající do oblasti lékařství tvořily součást takových specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání, jako jsou ty, o které se jedná ve věci v původním řízení.
- 47 Z přezkumu první předběžné otázky vyplývá, že směrnice 2005/36 nepředepisuje určitý obsah specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání, jako jsou ty, o které se jedná ve věci v původním řízení.
- 48 V každém případě – třebaže s ohledem na tuto směrnici povolání zubního lékaře představuje, jak bylo uvedeno v bodě 34 tohoto rozsudku, zvláštní povolání, které se liší od povolání lékaře – to nic nemění na tom, že studijní program vedoucí k získání dokladů o základní odborné přípravě zubního lékaře, specifikovaný v bodě 5.3.1 přílohy V směrnice 2005/36, zahrnuje nejen specificky zubolékařské předměty, ale též předměty z lékařské biologie, jakož i předměty z všeobecného lékařství.
- 49 Z toho vyplývá, že se unijní zákonodárce nesnažil vyloučit lékařské předměty z odborné přípravy zubních lékařů, nezávisle na tom, zda tato příprava je či není specializovaná.
- 50 Za těchto podmínek je na druhou otázku třeba odpovědět, že směrnice 2005/36 musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby studijní předměty spadající do oblasti lékařství tvořily součást specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání v oblasti zubního lékařství.

K nákladům řízení

- 51 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) a) **Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1137/2008 ze dne 22. října 2008 musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát vytvořil cyklus specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání jak v oblasti lékařství, tak i zubního lékařství, jejichž označení neodpovídá označením vyjmenovaným pro tento členský stát v příloze V této směrnice. Takovéto specializované kursy kvalifikačního vzdělávání mohou být přístupné jak osobám, které ukončily toliko základní lékařskou odbornou přípravu, tak i osobám s dokončenou a potvrzenou pouze základní odbornou přípravou zubního lékaře.**

b) Vnitrostátní soud musí ověřit:

- zda zmíněné specializované kursy kvalifikačního vzdělávání nevedou – jelikož nesplňují podmínky stanovené v člancích 24 a 34 zmíněné směrnice ohledně základní lékařské odborné přípravy a základní odborné přípravy zubních lékařů – k vydání dokladu o dosažené kvalifikaci lékaře se základní odbornou přípravou nebo dokladu o dosažené kvalifikaci zubního lékaře se základní odbornou přípravou a

— **zda doklad vydaný po ukončení zmíněných specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání neopravňuje k výkonu základního povolání lékaře nebo zubního lékaře osoby, jimž nebyl vydán doklad o dosažené kvalifikaci lékaře se základní odbornou přípravou, popř. zubního lékaře se základní odbornou přípravou.**

- 2) **Směrnice 2005/36, ve znění nařízení č. 1137/2008, musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby studijní předměty spadající do oblasti lékařství tvořily součást specializovaných kursů kvalifikačního vzdělávání v oblasti zubního lékařství.**

Podpisy.